

PROSHOWPRODUSER ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ДЛЯ ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Колос Катерина Ростиславівна

к. пед. н., докторант

Національна академія педагогічних наук України

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання

Анотація

У статті проаналізовано ряд програм для створення мультимедійних презентацій стосовно засобів, необхідних для підтримки навчально-пізнавального процесу в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі закладу післядипломної педагогічної освіти. Встановлено доцільність використання науково-педагогічними та методичними кадрами закладу післядипломної педагогічної освіти програми ProShowProducer для створення мультимедійних презентацій. Описано основи роботи з програмою ProShowProducer.

Ключові слова: ProShowProducer, мультимедійна презентація, підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, комп'ютерно орієнтоване навчальне середовище закладу післядипломної педагогічної освіти.

Постановка проблеми. Раціональне використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є невід'ємною складовою підтримки сучасного навчально-пізнавального процесу закладу післядипломної педагогічної освіти, під якою будемо розуміти динамічну систему, яка функціонує на основі використання педагогічно виваженого добору інформаційно-комунікаційних технологій й спрямована на оптимізацію навчально-пізнавальної діяльності слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

Тому під час навчально-пізнавального процесу у комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі закладу післядипломної педагогічної освіти слухачів потрібно не лише ознайомлювати з можливостями, перевагами та недоліками сучасних ІКТ, а й на прикладах демонструвати методику їх використання у навчально-пізнавальному процесі, навчати основам створення власних педагогічних програмних засобів за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Одним із таких найчастіше використовуваних педагогічних програмних засобів, необхідних для підтримки навчально-пізнавального процесу в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі закладу післядипломної педагогічної освіти, є мультимедійна презентація. Це пояснюється тим, що значна кількість занять, які читаються на курсах підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, несуть велике

теоретичне навантаження випереджуваного характеру. Тому потребують від науково-викладацьких і методичних працівників закладу післядипломної педагогічної освіти, підготовку та представлення “публічно спрямованого виступу, який базується на результатах узагальнення інформації, дослідження певної проблеми, має чітке логіко-композиційне оформлення і спрямований на представлення нової інформації, спонукання до дії чи переконання аудиторії, – що і вміщує в собі поняття презентація [7, с. 9]”.

Використання мультимедійних презентацій під час навчально-пізнавального процесу не лише полегшують показ графічних об’єктів (фотографій, малюнків, графіків тощо), а й при використанні руху, футажів, відео фрагментів, дозволяють демонструвати динамічні процеси, на сучасному рівні забезпечити наочність, що сприяє комплексному сприйняттю і кращому запам’ятовуванню матеріалу.

Проте короткотривале перебування слухачів на курсах підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, не дозволяє їм в повній мірі оволодіти всіма відомостями, які подаються на заняттях. Звідси виникає потреба у копіюванні на засоби запису даних або ж розміщення на сайті закладу післядипломної педагогічної освіти тощо матеріалів, що використовуються викладачами на заняттях.

Отже, важливим у здійсненні підтримки навчально-пізнавального процесу сьогодні, у час інтенсивного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, є захист авторських прав, що в Україні регулюється, в основному, такими національними нормативними актами як Закон “Про авторське право і суміжні права” та Цивільний кодекс України. Тому пріоритетними при виборі програми для створення мультимедійних презентацій є наявність засобів захисту авторських прав.

Аналіз сучасних досліджень. У більшості наукових праць досліджувались лише окремі аспекти використання мультимедійних презентацій для здійснення підтримки навчального процесу закладу освіти. Особливий інтерес становлять праці, присвячені створенню педагогічних умов, з використанням мультимедійних презентацій, для підвищення рівня засвоєнню знань учнів: Н. П. Дементієвська [2], Н. В. Морзе [2], Г. І. Шолом [14], М. М. Сидорович [12], О. В. Єргіна [3], Вікт. М. Ракута [11], Вал. М. Ракута [11]; принципам розробки та оформленню мультимедійних презентацій: Т. М. Козак [5], Т. В. Будкевич [1], Л. О. Костриба [6], Т. М. Соловйова [13]; технології та методики застосування мультимедійних презентацій під час проведення уроків у загальноосвітніх навчальних закладах: С. С. Ковальський [4], С. І. Нетьосов [8, 9], Н. В. Никитюк [10] та ін. Досліджуючи той чи інший аспект використання мультимедійних презентацій для підтримки навчального процесу, науковці здебільшого ґрунтуються на використанні програми Microsoft Office PowerPoint, рідше – Windows Movie Maker (Кино-студия).

Проте сьогодні, в час інтенсивного розвитку ІКТ, розроблено ряд програм, які містять засоби для створення мультимедійних презентацій значно вищого рівня. Тому проблема виявлення оптимальної програми для створення мультимедійних презентацій для підтримки навчально-пізнавального процесу закладу освіти є досить актуальною на кожному з етапів розвитку ІКТ.

Також проведені дослідження, пов'язані з використанням мультимедійних презентацій, практично не стосуються підтримки навчально-пізнавального процесу курсів підвищення кваліфікації у комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі закладу післядипломної педагогічної освіти.

Метою статті є виявити оптимальну програму для створення мультимедійних презентацій для підтримки навчально-пізнавального процесу курсів підвищення кваліфікації педагогічних кадрів у комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі закладу післядипломної педагогічної освіти; описати основи роботи з цією програмою.

Викладення основного змісту. Мультимедійні презентації доцільно використовувати під час навчально-пізнавального процесу на курсах підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, насамперед при:

- вивченні нового матеріалу: дозволяє ілюструвати різноманітні наочні засоби, зокрема, показ динаміки розвитку будь-якого процесу;
- закріпленні вивченої теми;
- поглибленні знань: підготовка додаткового матеріалу до занять;
- організації підготовки та представленні проектної роботи слухачів;
- створенні теоретичних матеріалів для дистанційного курсу;
- оформленні відео-, фото- матеріалів з проведеного науково-методичного засідання, семінару, конференції, майстер-класу тощо закладом післядипломної педагогічної освіти та їх викладення у соціальні мережі, на сайт закладу;
- представленні статистичних відомостей, наприклад, про рівень надання навчальних послуг закладом післядипломної педагогічної освіти за навчальний рік.

Найчастіше використовуваними програмами для створення мультимедійних презентацій є: Microsoft Office PowerPoint, Picasa, Windows Movie Maker (Киностудия), OpenOffice.org Impress, ProShowProducer, Photo Slideshow Maker Platinum тощо. Наведені програми містять засоби, потрібні для створення мультимедійних презентацій, необхідних для підтримки навчально-пізнавального процесу у закладі післядипломної педагогічної освіти. У таблиці 1 наведено порівняльний аналіз найчастіше використовуваних програм для створення мультимедійних презентацій стосовно цих засобів.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз програм для створення мультимедійних презентацій стосовно засобів, необхідних для підтримки навчально-пізнавального процесу в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі закладу післядипломної педагогічної освіти

Програма Засоби	Microsoft Office Power- Point	Open- Office.org Impress	Picasa	ProShow- Produser	Photo Slideshow Maker Platinum	Windows Movie Maker (Кино- студия)
Піктограма						
Рейтинг	4	4	5	1	2	3
Поточна версія	11.8169. 8172 (2003)	3.4.1 (2012)	3.9.0 (2010)	3.5.2268 (2008)	5.51 (2013)	16.4.3505. 0912 (2012)
Перегляд проекту	+	+	+	+	+	+
Збереження у відео- форматах	-	-	+	+	-	+
Збереження у PDF-форматі	+	+	-	-	-	-
Графічне редагування	-	-	±	+	±	-
Аудіо- редагування	-	-	-	+	±	-
Створення маски	-	-	-	+	-	-
Синхронізація звуку і слайдів	-	-	-	+	-	+
Запис голосу коментування слайдів	+	-	-	+	-	+
Заливка фону кольором	+	+	-	+	+	-
Заливка фону градієнтом	+	+	-	+	-	-

Програма Засоби	Microsoft Office Power- Point	Open- Office.- org Impress	Picasa	Pro- Show- Produser	Photo Slide- show Maker Platinum	Windows Movie Maker (Кино- студия)
Піктограма						
Встановлення відеофону	-	-	-	+	-	-
Форматування тексту	±	±	±	+	±	±
Багатослойне використання	+	+	-	+	±	-
Створення та форматування віньєтки	-	-	-	+	-	-
Рух графічних, відео- об'єктів	±	±	±	+	±	±
Встановлення переходів між об'єктами	±	±	±	+	+	±
Футаж	-	-	-	+	-	-
Накладання водяного знаку	-	-	-	+	-	-
Захист від копіювання	-	-	-	+	-	-
Шаблони	-	-		+	+	-
Платформа	Windows	Windows	Windows	Windows	Windows	Windows
Ліцензія	Microsoft Corporation, платна	Apache Software Foundation, безкоштовна	Google, безкоштовна	Photodex, платна	AnvSoft, платна	Microsoft Corporation, безкоштовна

Здійснений аналіз засвідчує, що програми ProShowProduser і Photo Slideshow Maker Platinum є оптимальними засобами для розробки на їхній основі мультимедійних

презентацій, необхідних для успішної підтримки навчально-пізнавального процесу на курсах підвищення кваліфікації педагогічних кадрів у комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі закладу післядипломної педагогічної освіти.

Наявність у програми ProShowProducer таких засобів захисту авторських прав як накладання водяного знаку, захист від копіювання тощо вказують на її значні переваги.

Отже, при використанні засобів програми ProShowProducer науково-педагогічні, методичні та управлінські кадри закладу післядипломної педагогічної освіти зможуть не лише зручно супроводжувати навчально-пізнавальний процес, а й захистити авторські права на власно розроблені мультимедійні презентації.

За відомостями з офіційного сайту фірми-розробника Photodex [15]: ProShowProducer – це повний набір засобів, необхідних для створення професійних мультимедійних презентацій, реалізації у них творчих ідей за відносно короткий проміжок часу.

Перед створенням засобу мультимедійної презентації у програмі ProShowProducer потрібно насамперед мати змістову наповненість (відео-, аудіо-, графічні, текстові матеріали), знати для чого і для якої категорії слухачів призначений програмно-педагогічний засіб, а також визначитись з технологією оформлення мультимедійної презентації.

Далі відбувається безпосередній процес створення програмно-педагогічного засобу у програмі ProShowProducer. Для цього у частині вікна програми, що відображає список папок (Folders List), потрібно вибрати папку, в якій міститься змістове наповнення майбутньої мультимедійної презентації (рис. 1). Відео-, звукові, графічні матеріали при цьому автоматично відображаються у частині вікна програми, яка знаходиться під списком папок (рис. 1).

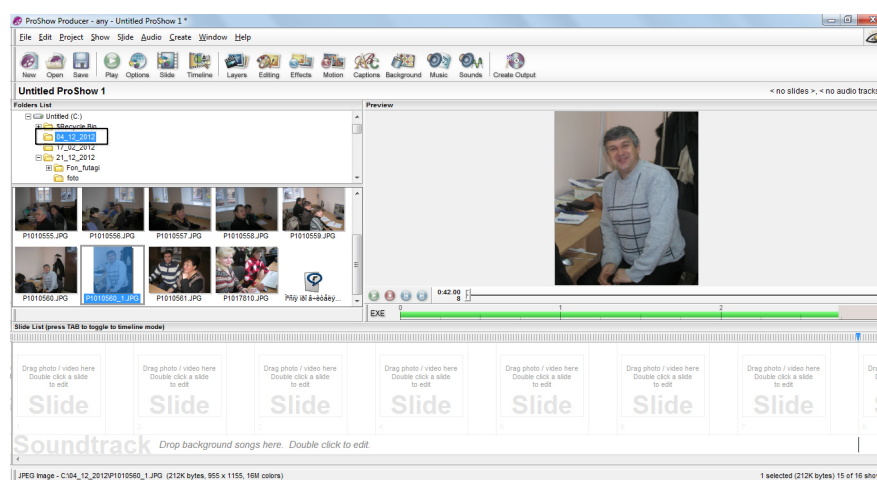

Рис. 1. Вибір папки з файлами, що складатимуть змістове наповнення майбутньої мультимедійної презентації

Для того, щоб розмістити відео-, графічні матеріали на слайдах проекту ProShowProducer, потрібно натиснувши лівою кнопкою миші, не відпускаючи її, перетягнути необхідні об'єкти на слайди (рис. 2). При цьому кожен об'єкт слайду (графічний, відео-) є його окремим слоєм. Тому використання та налаштування графічних, відео- файлів під час створення проекту в програмі ProShowProducer, відбувається як зі слоями.

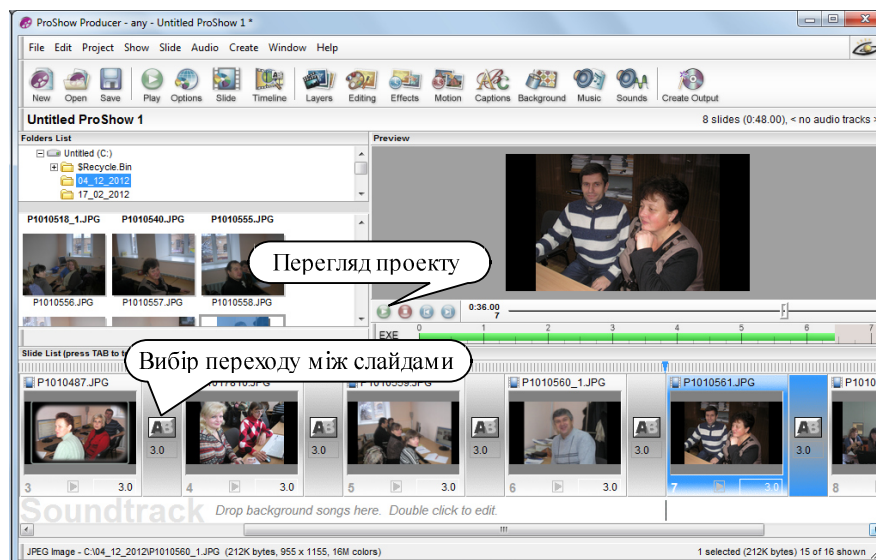

Рис. 2. Переміщення відео-, графічних об'єктів на слайди проекту

Програма ProShowProducer дозволяє переглядати мультимедійні презентації на будь-якому етапі її створення. Для цього у частині вікна Попередній перегляд (Preview) програми потрібно натиснути на кнопку перегляду презентації (Play show) (рис. 2).

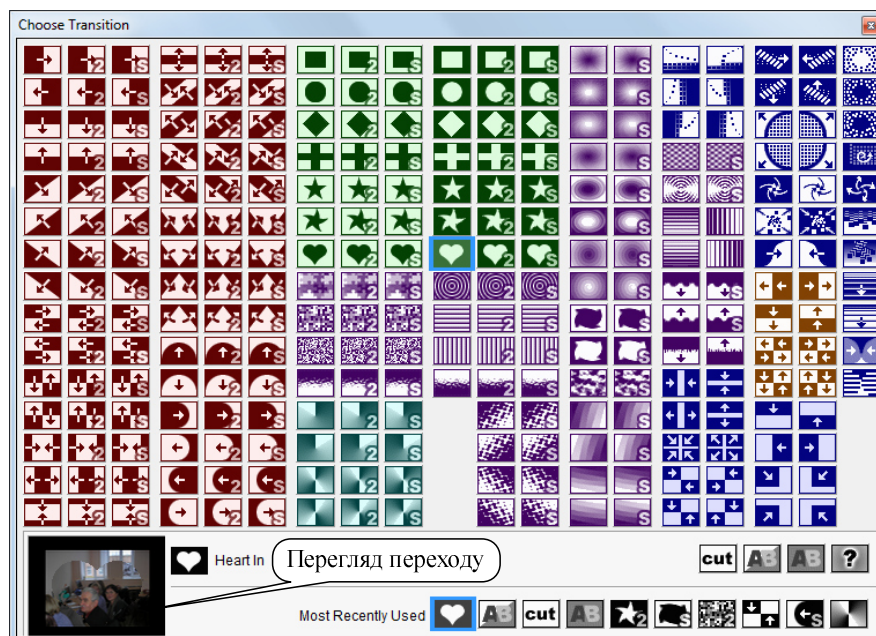

Рис. 3. Визначення та встановлення типу переходу між слайдами

Для вибору та встановлення переходів між слайдами, слід натиснути на прямокутник, що міститься між слайдами (рис. 2). При цьому відкривається вікно Вибір переходів (Choose Transition) (рис. 3), яке містить 277 типів переходів між слайдами. При наведенні курсору

миші на той чи інший тип переходу, – у лівому нижньому кутку вікна Choose Transition здійснюється його перегляд. Це дозволяє швидко визначитись з необхідним типом переходу. Для встановлення обраного типу переходу достатньо натиснути на ньому лівою кнопкою миші, при цьому вікно програми Вибір Переходів (Choose Transition) автоматично закривається. Встановлювати переходи можна як окремо для кожної сусідньої пари слайдів, так і для виділеної групи слайдів.

Програма ProShowProducer підтримує практично всі звукові файли. Тому при необхідності здійснення музичного супроводу мультимедійної презентації, – на панелі інструментів програми ProShowProducer потрібно натиснути на кнопку Музика (Music), – відкривається вікно Параметри презентації (Show Options) з активним параметром Перегляд звукової доріжки (Show Soundtrack) (рис. 4), де можна не лише додавати (Add), вилучати (Del), відтворювати (Play), змінювати послідовність виконання звукових файлів (Up, Down), встановлювати момент початку відтворення звукового файлу відносно початку презентації (Offset from previous track), а й редагувати та синхронізувати вибраний звуковий файл (Edit Fades and Timing): встановлювати початок і кінець звучання музичного файлу, наростання чи пониження звукового сигналу тощо.

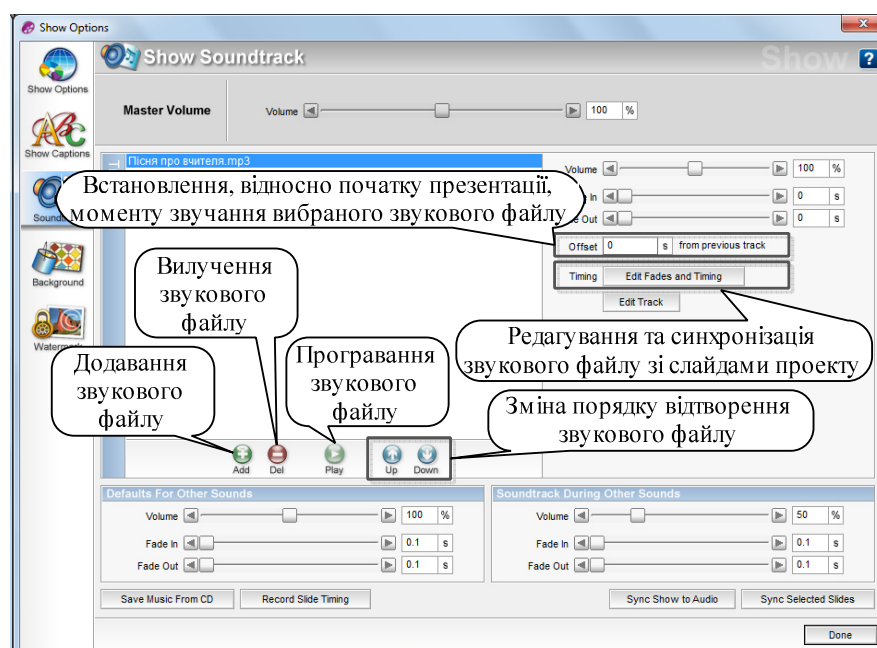

Рис. 4. Додавання звукових файлів та їх налаштування

При розробці навчально-педагогічного засобу у програмі ProShowProducer можна записати коментування (голосовий супровід) необхідних слайдів, що досить зручно, насамперед, при самостійному опрацюванні мультимедійної презентації слухачами курсів підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

Основною особливістю мультимедійної презентації, що підсилює зацікавленість до її перегляду і створює динаміку відтворення змістової частини презентації є рух її

складових елементів (відео, графіки, тексту). Програма ProShowProducer дозволяє створювати різноманітні види руху: перехід слою від початкової – до кінцевої позиції перегляду слайду; задання власної траєкторії руху слою; встановлення стартової позиції руху слою і його зупинення відносно початку перегляду слайду; крутіння, повертання слою на задану кількість градусів тощо.

Для створення руху слоїв слайду, потрібно відкрити вікно Параметри слайду (Slide Options), для цього: двічі натиснути лівою кнопкою миші на потрібному слайді, – на панелі інструментів якого вибрати інструмент Рух (Motion) (рис. 5). Ефект руху слоїв у програмі ProShowProducer здійснюється завдяки налаштуванню таких параметрів початкової (Starting Position) і кінцевої (Ending Position) позиції вибраного слою як (рис. 5): створення ключових кадрів та додаткових позицій для задання руху за потрібною траєкторією; встановлення координат центру позиції слою; зміна його розмірів; повернення слою на потрібну кількість градусів; згладжування руху слою тощо.

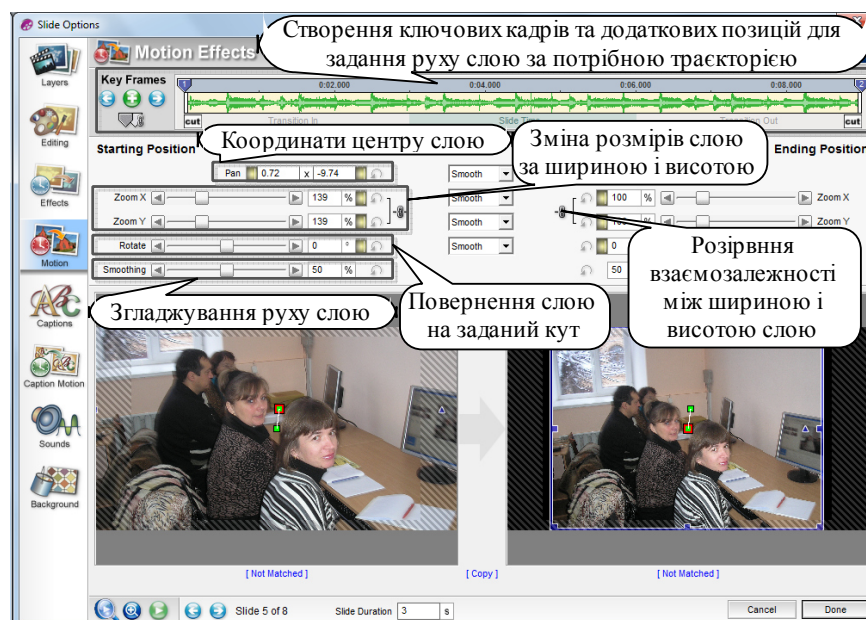

Рис. 5. Встановлення рухових налаштувань для відео-, графічних елементів

Рух слоїв слайду відображається при його перегляді, під час якого кожен слой слайду переходить від своєї початкової – до кінцевої позиції за визначений проміжок часу.

Супровід слайдів текстовими відомостями підсилює змістове наповнення мультимедійної презентації. Тому у програмі ProShowProducer передбачена функція роботи з текстом, за допомогою якої можна створювати написи різного рівня складності. Для цього у вікні Параметри слайду (Slide Options) на панелі інструментів потрібно вибрати інструмент Напис (Captions), – відкриється вікно (рис. 6), в якому можна як створювати та редагувати різноманітні написи, так і встановлювати для них різноманітні налаштування, серед яких: – форматування напису (Caption Format): вибір стилю, типу, розміру, накреслення шрифту;

- встановлення параметрів розміщення напису (Caption Placement): вирівнювання (Alignment), розташування (Position), повернення напису на заданий кут (Rotate); нахил (Skew), повернення (Char Rotate) букв; непрозорість (Opacity) напису; міжсимвольна (Char Spacing) та міжрядкова (Line Spacing) відстань у тексті;
- вибір кольору напису (Caption Color), кольору його контуру (Outline) та тіні (Drop Shadow);
- створення текстури чи градієнту напису (Use Texture on Caption) тощо.

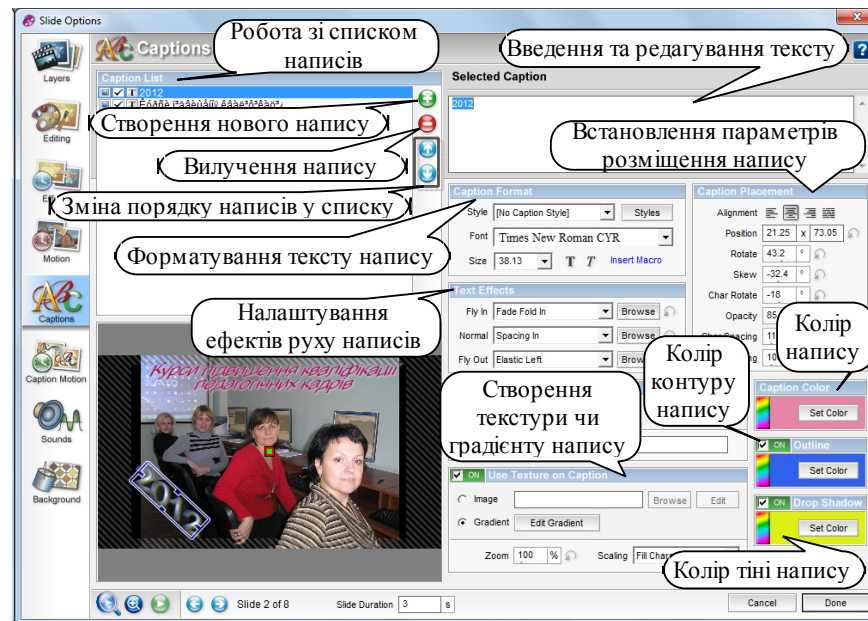

Рис. 6. Створення, редагування та налаштування написів

Для покращення якості графічних слоїв та надання їм необхідного вигляду на панелі інструментів вікна Параметри слайду (Slide Options) потрібно вибрати інструмент Редагування (Editing) (рис. 7).

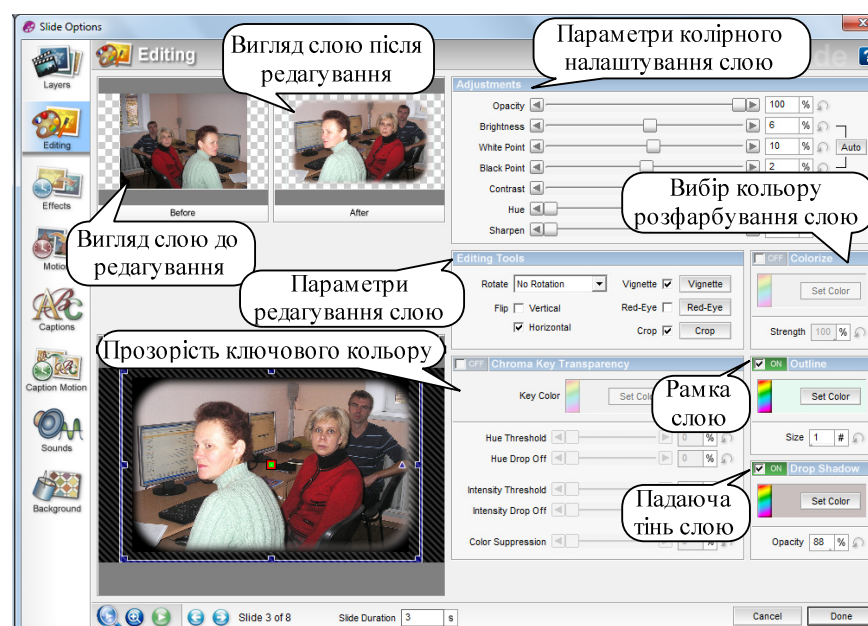

Рис. 7. Колірне налаштування та редагування зображення слою

При здійсненні редагування слою: встановленні вигляду, колірного налаштування слою, прозорості ключового кольору; розфарбовуванні слою у вибраному кольорі; створенні та налаштуванні рамки та падаючої тіні слою, – у вікні Редагування (Editing) автоматично відображаються зміни на слої, поруч із яким розташований слой у вигляді, який воно мало до редагування. Це дозволяє на кожному з етапів редагування слою порівнювати внесені зміни і відразу визначатись з доцільністю їх застосування.

Створену у програмі ProShowProducer мультимедійну презентацію доречно завжди зберігати у форматі проекту, адже педагогічні програмні засоби повинні відображати сучасні можливості і потреби суспільства, – тому повинні легко піддаватися поточним змінам.

Крім цього можливості програми ProShowProducer дозволяють зберігати мультимедійну презентацію у форматах, необхідних для розміщення і перегляду в Інтернеті, зокрема на соціальних медіа-ресурсах; автономного перегляду на комп'ютері, DVD-програвачі тощо.

Висновки. Розглянуті у статті базові можливості роботи з програмою ProShowProducer при створенні мультимедійних презентацій для підтримки навчально-пізнавального процесу на курсах підвищення кваліфікації педагогічних кадрів в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі закладу післядипломної педагогічної освіти дозволять його науково-педагогічним та методичним працівникам не лише опанувати основами роботи з програмою ProShowProducer, а й при реалізації своїх творчих ідей у створенні педагогічних програмних, оволодіти уміннями роботи в цій програмі на досить високому рівні. Це дозволить підвищити рівень надання освітніх послуг закладом післядипломної педагогічної освіти.

Перспективи подальших досліджень. Для швидкого та ґрунтовного оволодіння слухачами, науково-педагогічними, методичними кадрами закладу післядипломної педагогічної освіти уміннями роботи у програмі ProShowProducer, доцільно розробити методичні рекомендації з використання засобів цієї програми для створення мультимедійних презентацій.

Література

1. Будкевич Т. В. Опрацювання мультимедійних даних / Т. В. Будкевич // Комп'ютер у школі та сім'ї : науково-методичний журнал. – К. – 2011 р. – № 8. – С. 29–32.
2. Дементієвська Н. П. Проектування, створення та використання навчальних мультимедійних презентацій як засобу розвитку мислення учнів [Електронний ресурс] / Н. П. Дементієвська, Н. В. Морзе // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2007 р. –

Том. 2. – № 1. – Режим доступу до журн.: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/284/270>.

3. Єргіна О. В. Сучасний урок і мультимедійні технології: досвід і перспектива / О. В. Єргіна // Комп'ютер у школі та сім'ї: науково-методичний журнал. – К. – 2008 р. – № 2. – С. 12–16.

4. Ковальський С. С. Використання мультимедійних технологій на уроці фізики / С. С. Ковальський // Комп'ютер у школі та сім'ї: науково-методичний журнал. – К. – 2007 р. – № 2. – С. 23–24.

5. Козак Т. М. Інтенсифікація лекції у вищій школі засобами мультимедійних презентацій / Т. М. Козак [Електронний ресурс] / Т. М. Козак // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2012 р. – Том. 28. – № 2. – Режим доступу до журн.: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/651/486>

6. Костриба Л. О. Створення мультимедійних програмно-педагогічних систем навчання засобами PowerPoint / Л. О. Костриба // Комп'ютер у школі та сім'ї: науково-методичний журнал. – К. – 2008 р. – № 4. – С. 33–36.

7. Моркотун С. Б. Педагогічні умови формування презентаційних умінь студентів магістратури у процесі професійної підготовки: автореф. дис. наук. ступеня к. пед. наук: спец. 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти” / Сергій Борисович Моркотун; Житомирський державний університет імені Івана Франка. – Ж.: 2011 р. – 22 с.

8. Нетьосов С. І. Графічна наочність на уроках правознавства з використанням інформаційно-комунікаційних технологій [Електронний ресурс] / С. І. Нетьосов // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2012 р. – Том. 27. – № 1. – Режим доступу до журн.: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/624/475>.

9. Нетьосов С. І. Методика використання інформаційно-комунікаційних технологій на лабораторно-практичних заняттях з правознавства [Електронний ресурс] / С. І. Нетьосов // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2011 р. – Том. 25. – № 5. – Режим доступу до журн.: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/549/444>.

10. Никитюк Н. В. Мультимедійні засоби на уроках геометрії / Н. В. Никитюк // Комп'ютер у школі та сім'ї: науково-методичний журнал. – К. – 2007 р. – № 2. – С. 20–23.

11. Ракута Вікт. М. Використання засобів мультимедія в позакласній роботі / Вікт. М. Ракута, Вал. М. Ракута // Комп'ютер у школі та сім'ї: науково-методичний журнал. – К. – 2007 р. – № 6. – С. 38–40.

12. Сидорович М. М. Мультимедійний програмно-методичний комплекс “Віртуальна біологічна лабораторія” / М. М. Сидорович // Комп'ютер у школі та сім'ї: науково-методичний журнал. – К. – 2006 р. – № 6. – С. 13–17.

13. Соловйова Т. М. Поради щодо розробки мультимедійної презентації / Т. М. Соловйова // Інформатика в школі : науково-методичний журнал. – Х. – 2011 р. – № 3 (27). – С. 19–24.
14. Шолом Г. І. Використання презентацій на уроках інформатики / І. Г. Шолом // Комп'ютер у школі та сім'ї : науково-методичний журнал. – К. – 2006 р. – № 4. – С. 14–15.
15. Photodex [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.photodex.com/proshow/producer>.